

Sanastoa alalukuun 15.2

ase väline taistelussa. Esimerkiksi tykit, miekat ja pistoolit ovat aseita.

aseellinen sellainen, missä on mukana aseita → ase

aseellista → aseellinen

asukas ihminen, joka asuu jollakin alueella. Esimerkiksi ihminen, joka asuu kaupungissa, on kaupungin asukas.

asukkailta → asukas

ei ole jalostettu → jalostaa

hallinto se, miten maata hallitaan (→ hallita 1) eli ne tai se, joilla on valtaa ja se, miten valtaa käytetään

hallita (5) 1) käyttää (usein tärkeintä) valtaa. Esimerkiksi ”kuningas hallitsee maata” tarkoittaa, että kuningas päättää kaikista maan asioista.

hallitsivat → hallita

heimo ryhmä ihmisiä, jotka ovat sukua toisilleen ja joilla on sama kieli ja kulttuuri

heimoja → heimo

heimon → heimo

heimoraja (yhdyssana: heimo + raja) Heimo on ryhmä ihmisiä, jotka ovat sukua toisilleen ja joilla on sama kieli ja kulttuuri. Heimoraja tarkoittaa rajaa eli ”viivaa” kahden erilaisen ryhmän alueiden välillä.

heimorajoja → heimoraja

isäntämaa (yhdyssana: isäntä + maa) se maa, joka hallitsee siirtomaata

isäntämaat → isäntämaa

isäntämaiden → isäntämaa

isäntämaihin → isäntämaa

isäntämaille → isäntämaa

itsenäistyminen tässä yhteydessä: se, että maasta tulee oma maa eli valtio

itsenäistyi → itsenäistyä

itsenäistyä (verbityyppi 1) tulla itsenäiseksi, tässä yhteydessä: irrota toisesta maasta ja perustaa oma maa eli valtio. Esimerkiksi ”Suomi itsenäistyi” tarkoittaa, että Suomi irtosi Venäjästä ja Suomesta tuli oma valtio.

itsenäisyyden → itsenäisyys

itsenäisyys tässä yhteydessä: se, että maa on oma valtio eikä ole osa jotakin toista maata

itsenäisyysliike (yhdyssana: itsenäisyys + liike) ryhmä ja toiminta, jonka tavoitteena on saada maalle itsenäisyys

itsenäisyysliikettä → itsenäisyysliike

itsenäisyysliikkeen → itsenäisyysliike

itsenäisyyttä → itsenäisyys

jalostaa (1) tässä yhteydessä: muokata eteenpäin valmiiksi tuotteeksi. Esimerkiksi puu voidaan jalostaa edelleen esimerkiksi laudaksi tai paperiksi.

jalostettaviksi → jalostaa

jalostettu sellainen, jota on muokattu pitkälle eteenpäin raaka-aineesta

jalostetuista → jalostettu

kannattaja sellainen, joka on jonkun puolella eli kannattaa jotakin. Esimerkiksi ”olen Real Madridin kannattaja” tarkoittaa, että on peleissä Real Madrid -joukkueen puolella ja toivoo sen voittoa.

kannattajat → kannattaja

kansallisuusaate eli nationalismi ajatus siitä, että on kansoja, joilla on yhteinen maa, kieli, uskonto ja kulttuuri

kapina se, että vastustetaan niitä, jotka ovat vallassa. Kapinassa vastustetaan niitä, joiden pitäisi määrätä ja päättää asioista.

kapinaa → kapina

kauppasuhte (yhdyssana: kauppa + suhte) jos kaksi maata ostaa tavaroita toisiltaan ja myy niitä toisilleen, maiden välillä on kauppasuhte.

kauppasuhteita → kauppasuhte

kehittymätön sellainen, joka ei ole kovin kehittynyt eli edistynyt tai nykyaikainen

kehittyä (1) tässä yhteydessä: tulla nykyaikaisemmaksi

konflikteina → konflikti

konflikti riita

maatalous se, että viljellään maata tai kasvatetaan eläimiä ruoaksi

olosuhte tilanne, se millaiset olot on. Esimerkiksi ”huonot sääolosuhteet” tarkoittaa, että sää on huono.

olosuhteet → olosuhte

ottaa (1) yhteen alkaa tapella

ottavat yhteen → ottaa yhteen

ovat itsenäistyneet → itsenäistyä

ovat kehittymässä → kehittyä

raaka-aine (yhdyssana: raaka + aine) aine, jota tarvitaan jonkin asian tai esineen tekemiseen. Esimerkiksi puu on paperin raaka-aine.

raaka-aineet → raaka-aine

raaka-aineita → raaka-aine

riippuvainen sellainen, että ei voi olla ilman jotakin. Jos on esimerkiksi riippuvainen kahvista, on vaikea olla, jos ei saa kahvia.

riippuvaisia → riippuvainen

rikastua (verbityyppi 1) tulla rikkaammaksi eli saada enemmän rahaa

rikastumiselle → rikastuminen → rikastua

ristiriidat → ristiriita

ristiriita se, että asiat eivät sovi yhteen. Ihmisten välillä ristiriita voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että he ajattelevat asioista aivan eri tavoilla ja heidän on vaikea päästä sopuun.

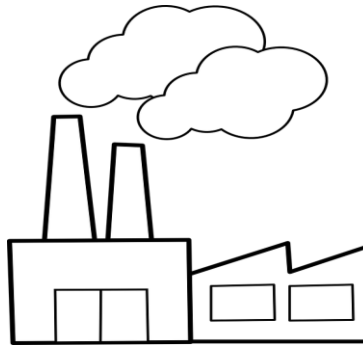
sielu ihmisen henki, tunteet ja ajatukset, se osa ihmisestä, jota ei voi nähdä

sielua → sielu

siirtomaa alue tai maa, jonka jokin toinen valtio (eli maa) on ottanut itselleen. Esimerkiksi Ranskalla on ollut siirtomaita Afrikassa.

siirtomaista → siirtomaa

tehdas paikka, jossa tehdään koneiden avulla tavaroita tai materiaaleja Esimerkiksi ”paperitehdas” tekee paperia



<https://pixabay.com/en/factory-industry-manufacture-154904/>

tehoton sellainen, joka tuottaa vähän vaikka aikaa ja rahaa käytettäisiin paljon. Vastakohta tehokas, joka saa tehtyä paljon lyhyessä ajassa.

teollistuminen (verbi: teollistua, 1) se, että tulee paljon tehtaita (→ tehdas) ja tavaroita aletaan tehdä enemmän tehtaissa

teollisuus monta tehdasta → tehdas

tukea (1) tässä yhteydessä: auttaa. Esimerkiksi ”hän tuki minua rahallisesti” tarkoittaa, että tukija antoi rahaa.

tuki → tukea

tuote tässä yhteydessä: jokin ihmisen tekemä eli valmistama tavara tai aine, jota ostetaan ja myydään

tuotteista → tuote

valtio on useimmiten sama asia kuin maa, esimerkiksi ”Suomen valtio”

valtiot → valtio

valtiota → valtio

vastarinta vastustaminen

vastarintaa → vastarinta

verisesti niin, että vuotaa paljon verta, julmasti, paljon väkivallalla. Tässä yhteydessä: niin, että todella moni kuoli.

vihamielinen (yhdyssana viha + mieli) on vihainen jollekulle tai jotakuta kohtaan. Esimerkiksi ”hän suhtautui naapuriinsa vihamielisesti” tarkoittaa, että joku suhtautui naapuriin vihaisesti.

vihamielisiä → vihamielinen

vihjailivat → vihjailla

vihjailla (3) antaa jonkun ymmärtää jotakin, antaa pieniä vihjeitä, sanoa epäsuoraan. Jos joku esimerkiksi vihjailee, että hän on huijannut kokeessa, hän ei sano niin suoraan, mutta antaa kuuntelijalle pieniä vihjeitä, joista pystyy päättelemään, että hän on huijannut.

väkivaltainen sellainen, missä käytetään väkivaltaa, eli voimaa toista ihmistä vastaan. Esimerkiksi lyöminen on väkivaltaa.

väkivallattomasti niin että ei käytä väkivaltaa eli esimerkiksi lyö tai töni toista ihmistä

väkivaltaisina → väkivaltainen